

شاهنامه خوانی و جایگاه شاهنامه در عصر صفویه

امیر رضاموچانی^۱، نیما حاجیان^۲

۱- دانشجو معلم کارشناسی آموزش تاریخ، دانشگاه حکیم فردوسی البرز

۲- دانشجو معلم کارشناسی آموزش تاریخ، دانشگاه حکیم فردوسی البرز

چکیده

دوره صفویان از دوره های درخشان شاهنامه خوانی در ایران محسوب گئی شود و شاهان صفوی، نه تنها با شعر و ادب مخالفتی نداشتند؛ بلکه خود از مشوقان و حامیان شاعران بودند. شخص شاه اسماعیل اول، این اثر ارجمند را در کنار مذهب شیعه، به عنوان دومین عامل انسجام بخش اقوام ایرانی در نظر گرفت؛ چرا که شاه اسماعیل اول و جانشینانش، اولاً خود را ایرانی؛ از نسل پادشاهان ایران باستان و جانشینان آنان می دانستند و شاهنامه را سند هویتی خویش قرار داده بودند؛ ثانیاً از نقش تاریخی شاهنامه در حفظ کیان ایران در طول تاریخ، در کنار مذهب شیعه، در نزد ایرانیان شیعه مذهب آگاه بودند؛ ثالثاً در جنگ با عثمانی ها و ازبک ها، اشعار شاهنامه را به عنوان عامل روحیه بخش سربازان ایران به کار می بردند. از این رو، در نشر و گسترش شاهنامه کوشیدند و آن را گرامی داشتند. ما در این مقاله سعی کرده ایم که اهمیت شاهنامه و شاهنامه خوانی را در میان مردم ایران و همچنین پادشاهان در دوره صفویه را به خوبی روشن سازیم و نقش آن را به عنوان عنصری موثر در قوت بخشیدن به هویت ملی، پررنگ تر جلوه دهیم. شاهنامه و شاهنامه خوانی نشان می دهد که در کنار جنگ ها و ناملایمات دوره صفوی، هنر و فرهنگ و حماسه ها چقدر دارای اهمیت بوده اند و همواره عنصری جدا ناپذیر از این ملت بوده اند.

کلید واژه: صفویان _ شاهنامه _ فردوسی _ ایران _ زبان فارسی _ نقالی _ شاهنامه خوانی